

VALSTS KONTROLE
Otrais revīzijas departaments

Skanstes iela 50, Rīga, LV-1013; tālr. 67017500; 67017506; e-pasts: pasts@lrvk.gov.lv

Rīgā

28.04.2023. Nr. 2.4.1-15/2022/ATZ/15

Iekšlietu ministrijas valsts sekretāram
Dimitrijam Trofimovam

E-pasts: pasts@iem.gov.lv

ATZINUMS

I Par Iekšlietu ministrijas 2022. gada pārskata sagatavošanas pareizību

Atzinums bez iebildēm

1. Pamatojoties uz Valsts kontroles likuma 3. panta 2. punktu un Valsts kontroles 2022. gada un 2023. gada darba plāniem, ir veikta finanšu revīzija "Par Iekšlietu ministrijas 2022. gada pārskata sagatavošanas pareizību", kas ietvēra konsolidētā finanšu pārskata, tajā skaitā pārskata par finansiālo stāvokli 2022. gada 31. decembrī, pārskata par darbības finansiālajiem rezultātiem, pašu kapitāla (neto aktīva) izmaiņu pārskata, naudas plūsmas pārskata un finanšu pārskata pielikumu, grāmatvedības uzskaites pamatprincipu apraksta, finanšu pārskata skaidrojuma un vadības ziņojuma pārbaudi.
2. Revīzijā tika gūta pārliecība, ka konsolidētais finanšu pārskats visos būtiskajos aspektos sniedz skaidru un patiesu priekšstatu par Iekšlietu ministrijas finansiālo stāvokli, tā izmaiņām un Iekšlietu ministrijas darbības finansiālajiem rezultātiem un naudas plūsmu gadā, kas noslēdzās 2022. gada 31. decembrī, un ir sagatavots atbilstoši Latvijas Republikā spēkā esošo normatīvo aktu prasībām.

Atzinuma bez iebildēm pamatojums

3. Revīzija ir veikta saskaņā ar starptautiskajiem publiskā sektora revīzijas standartiem, ievērojot neatkarīgiem revidentiem noteiktās ētikas prasības. Valsts kontroles atbildība, kas izriet no standartu prasībām, ir aprakstīta tālāk šī atzinuma sadaļā *Valsts kontroles atbildība*, kā arī revīzijas ziņojumā. Revīzijā ir iegūti pietiekami un atbilstoši pierādījumi, kas nodrošina pietiekamu pārliecību, lai sniegtu atzinumu.

Ziņošana par citu informāciju

4. Iekšlietu ministrijas vadība ir atbildīga par citu gada pārskatā iekļauto informāciju:
 - 4.1. vadības ziņojumu;

- 4.2. budžeta izpildes pārskatu un tā pielikumu.
5. Valsts kontroles atzinums neattiecas uz citu gada pārskatā iekļauto informāciju. Veicot finanšu revīziju, Valsts kontroles pienākums ir iepazīties ar citu gada pārskatā iekļauto informāciju un izvērtēt, vai tā nav būtiski atšķirīga no finanšu pārskatā iekļautās informācijas vai revīzijas laikā iegūtās citas informācijas vai arī kādā citā veidā tā nav būtiski sagrozīta. Ja, pamatojoties uz veikto revīzijas darbu, Valsts kontrole secina, ka cita gada pārskatā iekļautā informācija ir būtiski sagrozīta, tās pienākums ir ziņot par šiem apstākļiem. Iepazīstoties ar vadības ziņojumu, budžeta izpildes pārskatu un tā pielikumu, Valsts kontrole nav konstatējusi apstākļus, par kuriem būtu jāziņo.

Revidējamās vienības vadības atbildība

6. Iekšlietu ministrijas vadība ir atbildīga par konsolidētā gada pārskata sagatavošanu atbilstoši Ministru kabineta 2018. gada 19. jūnija noteikumiem Nr. 344 "Gada pārskata sagatavošanas kārtība" un tajā sniegtās informācijas patiesu uzrādīšanu saskaņā ar normatīvo aktu prasībām. Šī atbildība paredz izveidot, ieviest un uzturēt tādu iekšējās kontroles sistēmu, kas nodrošina konsolidētā gada pārskata sagatavošanu bez krāpšanas un kļūdu izraisītām neatbilstībām, kā arī izvēlēties un lietot piemērotu grāmatvedības politiku un, sagatavojot konsolidētā gada pārskatu, izvērtēt Iekšlietu ministrijas spēju turpināt darbību, ņemot vērā visu pieejamo informāciju par turpmākajiem iestādes plāniem, kas aptver vismaz 12 mēnešus pēc bilances datuma.

Valsts kontroles atbildība

7. Valsts kontroles mērķis ir iegūt pietiekamu pārliecību par to, vai konsolidētajā finanšu pārskatā kopumā nav krāpšanas vai kļūdu izraisītu būtisku neatbilstību, un sniegt par to atzinumu. Pietiekama pārliecība ir augsta līmeņa pārliecība, taču tā negarantē, ka revīzijā, kas veikta saskaņā ar starptautisko revīzijas standartu prasībām, vienmēr tiks atklāta būtiska neatbilstība, ja tāda pastāv. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdu rezultātā, un tās ir uzskatāmas par būtiskām, ja var pamatoti uzskatīt, ka tās katra atsevišķi vai visas kopā varētu ietekmēt ekonomiskos lēmumus, ko lietotāji pieņem, balstoties uz šiem finanšu pārskatiem.

II Par atbilstības jautājumiem

8. Finanšu revīzijas ietvaros Iekšlietu ministrijā tika vērtēti šādi atbilstības jautājumi:
- 8.1. vai prioritārā pasākuma "Amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm kapacitātes stiprināšana (robežpiemaksa, izmeklētāju atlīdzība, mēnešalgu izlīdzināšana)" ietvaros iekšlietu dienestiem piešķirtais finansējums atlīdzības palielināšanai ir izlietots atbilstoši paredzētajam mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus un sasniedzot plānotos rezultātus;
- 8.2. vai Iekšlietu ministrijas dienestiem piešķirtais finansējums formas tērpu iegādēm ir izlietots atbilstoši paredzētajam mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus un sasniedzot plānotos rezultātus.

Negatīvs atzinums par Iekšlietu ministrijas dienestiem piešķirtā finansējuma formas tērpu iegādēm izlietojumu un pamatojums atzinuma sniegšanai par atbilstības jautājumu

9. Pamatojoties uz veikto revīzijas darbu¹, tika gūta pārliecība, ka 2022. gadā tikai 24 % jeb 2,80 miljoni *euro* no Iekšlietu ministrijai amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm (turpmāk – amatpersonas) formas tērpu iegādēm piešķirtajiem 11,7 miljoniem *euro* tika izlietoti atbilstoši piešķiršanas mērķim, bet pārējais finansējums tika pārdalīts un izlietots citiem mērķiem.

10. Revīzijā tika konstatētas būtiskas un visaptverošas neatbilstības:

- 10.1. Valsts policijas, Valsts robežsardzes un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta amatpersonu jaunā dizaina formas tērpu ieviešana nenotiek Ministru kabineta noteikumos² noteiktajos termiņos. Valsts robežsardzes amatpersonas ar jaunā dizaina formas tērpiem pilnībā bija jānodrošina līdz 2021. gada 31. decembrim, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta amatpersonas – līdz 2022. gada 31. decembrim, taču tas nav izdarīts. Valsts policijas amatpersonu pāreju uz jauniem formas tērpiem ir jāpabeidz līdz 2024. gada 1. jūlijam, tomēr pastāv risks, ka paredzētajos termiņos neieklausies arī Valsts policija, jo policistu apgāde ar jaunā dizaina formas tērpiem atpaliel no plānotā grafika³;
- 10.2. turpmākajos gados papildu finansējums jaunā dizaina formas tērpiem paredzēts tikai Valsts policijai, kas nozīmē, ka jaunā dizaina formas tērpus iekšlietu dienestos pilnībā neieviesīs vēl vairākus gadus;
- 10.3. nepieciešamo formas tērpu iegādi un piešķirtā finansējuma izlietošanu atbilstoši piešķiršanas mērķim kavē neveiksmīgas iepirkuma procedūras;
- 10.4. Dienesti nenodrošina amatpersonām formas tērpu priekšmetu nomaiņu pēc to lietošanas termiņa beigām. 2022. gada beigās Iekšlietu ministrijas dienestos bija augsts amatpersonu lietošanā esošo formas tērpu nolietojuma procents – Valsts policijā tikai 16 % amatpersonu bija pilnībā nodrošinātas ar atbilstošu formas tērpa komplektu, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā un Valsts robežsardzē – neviena amatpersona 2022. gada beigās nebija nodrošināta ar pilnu formas tērpa komplektu, kurā visiem priekšmetiem būtu derīgs lietošanas termiņš.

Atzinums ar iebildēm par Iekšlietu dienestu kapacitātes stiprināšanai un atlīdzības celšanai amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm piešķirtā finansējuma izlietojumu un pamatojums atzinuma sniegšanai par atbilstības jautājumu

11. Pamatojoties uz veikto revīzijas darbu⁴, tika gūta pārlicība, ka Iekšlietu ministrijai 2022. gadā piešķirtais finansējums prioritārajam pasākumam “Amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm kapacitātes stiprināšana (robežpiemaksa, izmeklētāju atlīdzība, mēnešalgu izlīdzināšana)” visos būtiskajos aspektos ir izlietots atbilstoši piešķiršanas mērķim. Tomēr 15 % jeb 3,1 miljons *euro* no piešķirtajiem 20,7 miljoniem *euro* pārdalīts citiem ar atlīdzības izmaksu saistītiem mērķiem, lai gan prioritārā pasākuma mērķi netika pilnībā sasniegti.
12. Revīzijā tika konstatēti būtiskas, bet ne visaptverošas neatbilstības:
 - 12.1. sešus gadus pēc jaunās atlīdzības sistēmas ieviešanas Iekšlietu ministrijas dienestos mēnešalgas ir izlīdzinātas starp dienestiem zemākajās mēnešalgu grupās (līdz 6. mēnešalgu grupai). Vienlaikus augstākajās mēnešalgu grupās (sākot no 7. mēnešalgu grupas) joprojām pastāv būtiskas atšķirības: vidējās mēnešalgas joprojām viszemākās ir Valsts robežsardzē un visaugstākās – Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā;
 - 12.2. nav sasniegts mērķis nodrošināt izmeklētāju mēnešalgas atbilstību rajona (pilsētas) prokurora mēnešalgai. Valsts policijas izmeklētāju, kas veic izmeklēšanu īpaši sarežģītās, smagu vai sevišķi smagu starpreģionāla vai starptautiska rakstura noziegumu lietās, vidējā mēnešalga 2022. gadā bija 2090 *euro*, kas ir 69 % no rajona (pilsētas) prokurora mēnešalgas (3016 *euro*). Arī kopējā vidējā izmeklētāju atlīdzība Valsts policijas struktūrvienībās bijusi līdz 77 % no rajona (pilsētas) prokurora vidējās atlīdzības;
 - 12.3. lai gan prioritārā pasākuma pieteikums paredzēja, ka vidējais speciālās piemaksas par robežkontroles mobilitāti un stiprināšanu apmērs 2022. gadā būs 277 *euro* mēnesī, šī piemaksa vidēji bijusi tikai 152 *euro* mēnesī. Nav sasniegts arī plānotais prioritārā

pasākuma rezultāts palielināt nokomplektēto amata vietu īpatsvaru līdz 90,5 %, jo vakanto amata vietu skaits Valsts robežsardzē 2022. gadā ir pat palielinājies.

Revidējamās vienības vadības atbildība

20. Papildus iepriekš norādītajai atbildībai par gada pārskata sagatavošanu Iekšlietu ministrijas vadība ir atbildīga arī par to, lai nodrošinātu, ka finansējuma izlietojums un Iekšlietu ministrijas rīcība atbilst tiesību aktiem un plānošanas dokumentiem, kas uz tiem attiecas, un tiek sasniegti plānotie rezultāti.

Valsts kontroles atbildība

21. Papildus iepriekš norādītajai atbildībai iegūt pietiekamu pārliecību par to, vai konsolidētajā finanšu pārskatā kopumā nav krāpšanas vai kļūdu izraisītu būtisku neatbilstību, un sniegt par to atzinumu, Valsts kontroles revidenti ir atbildīgi par atzinuma sniegšanu par atbilstības jautājumiem. Šī atbildība ietver revīzijas procedūru veikšanu, lai iegūtu atbilstošus, pietiekamus un ticamus revīzijas pierādījumus, ka finansējuma izlietojums un Iekšlietu ministrijas rīcība atbilst tiesību aktiem un plānošanas dokumentiem, kas uz tiem attiecas. Revīzijas procedūras ietver atbilstības jautājumu būtisku neatbilstību riska novērtējumu, Iekšlietu ministrijas darbības vides izvērtējumu un iestādes iekšējās kontroles sistēmas novērtējumu attiecībā uz atbilstības jautājumu.
24. Atbilstības jautājumu atbilstības tiesību aktiem un plānošanas dokumentiem izvērtējums tika plānots un veikts tā, lai iegūtu pietiekamu pārliecību, kas ir augsta, bet ne absolūta.

Šis atzinums stājas spēkā Valsts kontroles Otrā revīzijas departamenta lēmuma par revīzijas ziņojuma apstiprināšanu spēkā stāšanās brīdī.

Sektora vadītāja

Kaiva Skalbiņa

Departamenta direktore

Kristīne Jaunzeme

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI
PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Skalbiņa, 67017591

kaiva.skalbina@lrvk.gov.lv

¹ Vērtējot atbilstības jautājumu saskaņā ar piemērotajiem revīzijas kritērijiem.

² Ministru kabineta 01.10.2019. noteikumu Nr. 464 "Noteikumi par Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm formas tērpa un atšķirības zīmju aprakstu" 2., 3., un 3.¹ punkts.

³ Pielikums Ministru kabineta noteikumu projekta "Noteikumi par Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm formas tērpa un atšķirības zīmju aprakstu" sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojumam (anotācijai) (TA-1365, skatīts Ministru kabinetā 01.10.2019., pieejams: <https://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40474173>).

⁴ Vērtējot atbilstības jautājumu saskaņā ar piemērotajiem revīzijas kritērijiem.